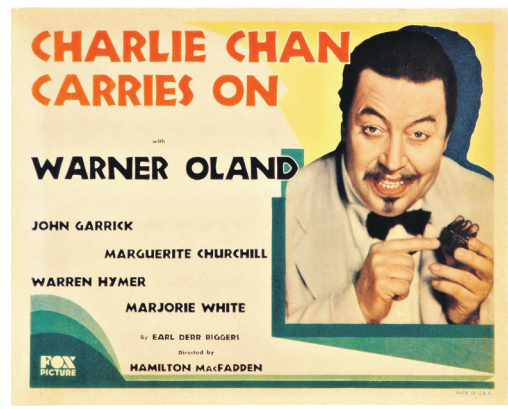

Greger Ottosson har inför uppsättningen av Warner Oland kunnat förkovra sig i Charlie Chankulten som florerar med talrika filmer på Youtube. "Samma kroppslängd, lite korpuslängd och samma ålder – utseendet har gett sig själv. Men karaktären är mycket komplex." FOTO: PATRIK DEGERMAN/PRESSBILD

BONDPOJKEN SOM BLEV HOLLYWOODSTJÄRNA

BJURHOLM. Warner Oland? På 1930-talet visste hela världen vem han var – den kinesiske mästardetektiven Charlie Chan.

Värner Öhlund utvandrade som 13-åring med sin familj från Nyby i Bjurholm till USA. Den teaterintresserade Värners "asiatiska" utseende gjorde att han rekryterades till amerikansk filmindustri, där han fick det passande namnet Warner Oland.

Rollen som kinesiske mästardetektiven Charlie Chan, en populär romanfigur, fick Warners karriär att ta fart. Berömmelsen och förmögenheten växte. Bland motspelarna fanns Greta Garbo och Marlene Dietrich. Framgångarna bidrog till att filmbolaget 20th Century Fox kom ur 1930-talets krisår som ett av Hollywoods

största produktionsbolag.

– Warner Oland grundlade ett sätt att framställa asiatiska män som fått efterverkningar långt efter hans död, genom sitt hövliga men också löjliga och smått tontiga uppträdande och pratande i sentenser liksom konfucianska visdomsord, säger Tobias Hübinette som forskat kring föreställningar om asiater i västvärlden.

Men sagan har en tragisk underton, präglad av hemlängtan. Vid sitt enda återbesök i hemlandet och Bjurholm insjuknade han och avled i Stockholm 1938.

– Han var vid det laget ganska alkoholi-

liserad. Jag tror inte att filmkarriären var vad han tänkt sig, han drömde nog mer om den konstnärliga teatern, han översatte bland annat Strindbergspjäser till engelska, säger Tobias.

Nu får Warner sin revansch på teater-

skriva en pjäs inför Kulturhuvudstadsåret.

Eftersom tiden inte räckte till gick uppdraget till Kristian Hallberg. Den 12 september hade Warner Oland urpremiär på Västerbottensteatern i

han en komplicerad människa med en inre kamp, och utpräglad intellektuell med mycket skärpa innanför pannbenet. Främlingsfientligheten är också högaktuell, det är samma problematik som i dag, säger Greger.

– Detta är nog den viktigaste rollen för mig att göra, den ligger så nära den miljö och bygd jag känner till. Det blir min sista föreställning på Västerbottensteatern innan pensioneringen, säger Greger.

Turnépremiären äger rum i Bjurholm, lördag 3 oktober. Föreställningar följer i Umeå 8-10 oktober, samt en föreläsning om stereotypa bilder av asiater, med forskaren Tobias Hübinette.

FREDRIK BJÄRNESAND

Detta är nog den viktigaste rollen för mig att göra.

Greger Ottosson, skådespelare, Brattsbacka

scenen, i en pjäs med Greger Ottosson i huvudrollen.

– När jag flyttade till Bjurholm för 25 år sedan fanns en Warner Oland Cinema, och jag hörde ju berättelserna om hur att han blev kändis i Nordamerika, men jag visste inte så mycket mer, säger Greger som av Warner Oland Academy i Bjurholm fick frågan om han ville

Skellefteå. Föreställningen handlar om vad Warner åstadkom i Hollywood, men framförallt hur han i ett land präglad av raslagar och skrällen för den gula faran skapade stereotypen om den gode kinesen, som till och med blev berömd i Kina. Warners fru Edith spelar också en huvudroll.

– Precis som många stora konstnärer var

FAKTA
Warner Oland
(1879-1938)

Värner Öhlund från Nyby i Bjurholm blev världsberömd Hollywoodstjärna i rollen som kinesiske detektiven Charlie Chan. Under en filminspelning lämnade han Hollywood för att besöka Bjurholm 1938, men insjuknade och fördes till Stockholm där han avled. "Nu sover jag i min moders säng under min faders tak och jag är så lycklig som jag aldrig varit förut" skrev han i ett brev från hembygden.

Warner Oland Academy (WOA) är en ideell förening som uppmärksammar torparsonen Värner Öhlund från Bjurholm.

Källa:
WOA,
www.warner-oland.se